

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821200828
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8821200828.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletej A. F., nar. X.XX.XXXXX, maloletej X. F., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: matky S. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, W., toho času Ú. K. B. I. R. W., K. Š. S. X, J., otca Q. F., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, W. a starej matky Q.Y. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXX/XX, W., o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o úpravu rodičovských práv a povinností takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť u maloletej A. F., nar. X.XX.XXXX, nariadenú rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/84/2020 zo dňa 1.12.2020.

Z v e r u j e maloletú A. F.Ú., nar. X.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca.

Konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej X. F., nar. XX.XX.XXXX z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou začal tunajší súd uznesením č. k. 8P/47/2021-6 zo dňa 28.4.2021 bez návrhu konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým A. a X. F.. Z podnetu úradu práce vyplýva, že uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/84/2020 zo dňa 1.12.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31.12.2020, boli maloleté deti, A. F., nar. X.XX.XXXX a X. F., nar. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXX/XX, W. Z manželstva S. F., nar. XX.XX.XXXX a Q. F., nar. X.XX.XXXX pochádza 10 detí, z toho je ešte 7 maloletých- A., E., X., P., K., X. U. X.. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 6P/83/2020 zo dňa 27.10.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.12.2020, boli maloleté deti E. F., nar. XX.X.XXXX, X. F., nar. XX.X.XXXX, P. F., nar. X.X.XXXX, K. F., nar. XX.X.XXXX a X. F., nar. XX.X.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti sestre matky maloletých detí, Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, W.. Matke maloletých detí bol trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/224/2013 zo dňa 30.12.2013 uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmienečne. Matka nastúpila na výkon trestu v mesiaci jún 2020, predpokladaný koniec trestu je určený na deň 21.10.2023. Otec maloletých detí bol odo dňa 23.9.2019 v Ú. K. B. I. R. W. B. S.. Maloleté deti tak zostali bez zákonného zástupcu. Dňa 23.12.2020 však bol otec detí z výkonu trestu odňatia slobody prepustený a momentálne sa nachádza na adrese trvalého pobytu v W.. Maloleté deti, A. U. X. sú zdravé, prekonávajú bežné detské ochorenia. V súčasnosti pominuli dôvody, pre ktoré boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke.

2. Stará matka Q. Š. so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasila.
3. Matka maloletých sa vo veci nevyjadřila, pojednávania sa neúčastnila. Aktuálne vykonáva trest odňatia slobody.
4. Otec maloletých žiadal ponechať u maloletých detí náhradnú osobnú starostlivosť.
5. Kolízny opatrovník doporučil zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť u maloletej A. F. a zveriť ju do osobnej starostlivosti otca. Vzhľadom na vek maloletej X. a pochybnosti o schopnosti otca postarať sa o maloleté dieťa v jej veku, navrhol konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej X. zastaviť.
6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 8P/84/2020, 6P/83/2020, 6P/47/2021, správami kolízneho opatrovníka, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, správou obce W. a zistil tento skutkový stav:
7. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/84/2020 zo dňa 01.12.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.12.2020 boli maloleté deti, A. F., nar. XX.XX.XXXX a X. F., nar. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, Q. Š.Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX.
8. Ďalšie maloleté deti, E. F., nar. XX.XX.XXXX, X. F., nar. XX.XX.XXXX, P. F., nar. XX.XX.XXXX, K. F., nar. XX.XX.XXXX a X. F., nar. XX.XX.XXXX boli Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 6P/83/2020 zo dňa 27.10.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.12.2020, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti matkinej sestry, Q. Š., nar. XX.XX.XXXX bytom P. XXX/XX, W..
9. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 6P/47/2021 zo dňa 29.04.2021 bola náhradná osobná starostlivosť u maloletých detí, E. F., nar. XX.XX.XXXX, X. F., nar. XX.XX.XXXX, P. F., nar. XX.XX.XXXX a K. F., nar. XX.XX.XXXX zrušená a maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca. Zároveň je uložené výchovné opatrenie vo forme dohľadu. Maloletý X. F., nar. XX.XX.XXXX zostal vzhľadom na svoj vek naďalej v náhradnej osobnej starostlivosti matkinej sestry, Q. Š.Y., nar. XX.XX.XXXX. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.6.2021.
10. Kolízny opatrovník v správe uviedol, že otec detí sa po návrate z výkonu trestu odňatia slobody nezamestnal a nie je evidovaný na úrade práce. Bol požiadať o priznanie sociálnych dávok. Otec maloletých detí obýva murovanú chatrč, ktorá pozostáva z dvoch izieb vybavených základným, nevyhnutným nábytkom. Bytové podmienky otca sú adekvátne prostrediu v ktorom žije. Hygiena je nižšej úrovni. V domácnosti je zavedená elektrina, vodu čerpá z obecnej studne. Zásoby potravín má zväčša postačujúce. Aktuálne si stavia druhú murovanú chatrč, ktorá si však vyžaduje ešte dokončovacie úpravy. V čase sociálneho šetrenia dňa 24.05.2021 kolízny opatrovník otca maloletých detí v domácnosti nezastihol, údajne odišiel na dva týždne na brigádu do Č. Y.. Otec maloletých detí sa v minulosti vyjadřil, že osobnú a zdravotnú starostlivosť o svoje maloleté deti nechce prevziať na seba, nakoľko si myslí, že by ho neposlúchali a nerešpektovali. Teraz majú podľa jeho slov všetko zabezpečené. S maloletými deťmi je v pravidelnom kontakte. Záujem o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti však nemá. Stará matka Q.Y. Š. býva vo vedľajšej domácnosti. S maloletými deťmi je otec v pravidelnom, každodennom kontakte. Na maloletú A. nepoberá stará matka žiadne príspevky, nakoľko maloletá ukončila povinnú školskú dochádzku a v štúdiu ďalej nepokračovala. Maloleté deti sú zdravé, prekonávajú len bežné detské ochorenia. Ošetrojúcou lekárkou maloletých detí je Q.. W. X.. Podľa zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naviazujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Keďže toho času pominuli skutočnosti, pre ktoré boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, nie je dôvod, aby tunajší úrad neodôvodnene vyplácal finančné dávky maloletým deťom v náhradnej osobnej starostlivosti.
11. Stará matka Q. Š. vo výpovedi uviedla, so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasí. Otec detí nikde nepracuje, nezaevidoval sa na úrade práce. Požíva alkohol v nadmernej miere a deti bije,

nestará sa o ne. Maloleté A. a X. sú naďalej v jej starostlivosti, ona sa o nich riadne stará a zabezpečuje ich potreby.

12. Podľa výpovede otca detí tento sa dňa 23.12.2020 vrátil z výkonu trestu odňatia slobody. Odkedy je doma snaží sa o deti postarať. Pri starostlivosti mu pomáha švagriná Q. a tiež stará matka detí. Aktuálne je už zaevidovaný na úrade práce a zatiaľ mu je vyplácaná len suma 120,- eur ,ktorá nepostačuje na zabezpečenie výživy maloletých detí. Mala by mu byť priznaná aj dávka v hmotnej núdzi. Otec vie vykonávať domáce práce a je schopný o deti sa postarať aj keď potvrdil, že stará matka mu so starostlivosťou veľmi pomáha. S maloletými deťmi má otec vytvorený dobrý vzťah. Maloletá A. si už neplní školské povinnosti. Otec uviedol, že o maloletú X. sa on starať nebude, žiadal, aby táto zostala v starostlivosti starej matky.

13. Úrad práce, sociálnych vecí s rodiny Vranov nad Topľou v správe potvrdil, že otec detí Q. F. je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 20.7.2021, zatiaľ nepoberá žiadne dávky a príspevky.

14. Zo správy obce W. vyplýva, že otec Q. F. sa po návrate z výkonu trestu o maloleté deti riadne stará. Žije v domácnosti s deťmi, pomáha mu aj stará matka detí. Pri šetrení bolo v chatrči pomerne čisto, bolo navarené a deti chodia čisto oblečené. Otec maloletých sa na verejnosti správa slušne a doposiaľ nebol riešený komisiou verejného poriadku. Obec nemá vedomosť o tom, že otec nadmerne užíva alkoholické nápoje.

15. Vzhľadom na námietky starej matky ohľadom spôsobilosti otca postarať sa o maloleté deti kolízny opatrovník opakovane prešetroval pomery v domácnosti maloletých detí a v správe zo dňa 18.8.2021 uviedol, že pri šetrení v domácnosti bol zastihnutý otec detí, ich stará matka Q. Š. a ich teta Q. Š.. Tiež bol prítomný maloletý E., ktorý uviedol, že otec sa o neho a jeho 3 súrodencov, ktorých má zverených do osobnej starostlivosti, X., P. U. K., stará a zabezpečuje im potrebnú starostlivosť. Všetci súrodenci majú zabezpečenú pravidelne teplú stravu. Podľa jeho vyjadrenia otec neužíva vo zvýšenej miere alkoholické nápoje, ako počas sociálneho zisťovania tvrdili niektorí príslušníci miestnej komunity. Stará matka Q. Š. a teta Q. F. mu so starostlivosťou o maloleté deti neustále pomáhajú. Otec počas šetrenia nechcel uviesť skutočnosti ohľadom maloletej X.. Podľa slov starej matky a tety má maloletá X. u starej matky zabezpečené všetky potreby pre svoj zdravý psychický a sociálny vývin. Otec podľa nich starostlivosť o maloletú X. nezvládne. Maloletá X. je v celodennej starostlivosti starej matky, predškolské zariadenie nenavštevuje, nakoľko nemá osvojené hygienické návyky.

16. Podľa ust. § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká
a/ dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
b/ smrťou maloletého dieťaťa,
c/ smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
d/ právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
e/ právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti ,
f/ rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

17. Podľa ust. § 47 ods. 5 Zákona o rodine, ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá dočasu, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že zanikol dôvod, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Jedným z relatívnych dôvodov zániku

náhradnej osobnej starostlivosti je právoplatné rozhodnutie súdu o jej zrušení. Príčina takéhoto rozhodnutia spočíva v prítomnosti vážnych dôvodov, ktoré zákon uvádza len demonštratívne. V danej právnej veci otec ukončil výkon trestu odňatia slobody, vrátil sa do domáceho prostredia a zabezpečuje osobnú starostlivosť jeho štyrom maloletým deťom, a to E., X., P. a K.. Šetrením zo strany kolízneho opatrovníka, obce W. a tiež vyjadrením maloletého E., mal súd za potvrdené, že otec má zabezpečené základné bytové podmienky, je schopný o deti sa postarať, zvláda domáce práce. Keďže pominul dôvod na strane otca, pre ktorý bola u maloletých detí nariadená náhradná osobná starostlivosť, súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť u maloletej A. F. a túto zveril do osobnej starostlivosti otca. Matka dieťaťa je naďalej vo výkone trestu odňatia slobody a preto nemôže dcére poskytovať potrebnú starostlivosť. Keďže maloletá A. už ukončila povinnú školskú dochádzku a v ďalšom štúdiu nepokračuje, podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine zanikla tak jej rodičom zákonná vyživovacia povinnosť. Súd preto matku nezaväzoval na platenie výživného voči dcére.

21. Súd na základe podnetu úradu práce nezačal z úradnej moci konať o uložení výchovného opatrenia vo forme dohľadu, nakoľko maloletá A. v mesiaci október 2021 nadobudne plnoletosť. Naviac rodina otca spolu s maloletými deťmi je monitorovaná na základe dohľadu uloženého rozhodnutím tunajšieho súdu sp. zn. 6P/47/2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19.6.2021.

22. Konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej X. F., nar. XX.XX.XXXX, súd zastavil. V priebehu súdneho konania bolo potvrdené, že prípadné zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u tohto dieťaťa by nebolo v jeho záujme. Maloletá X.K. je ešte v útlom veku, všetku potrebnú starostlivosť jej zabezpečuje stará matka. Otec bude na základe súdnych rozhodnutí poskytovať osobnú starostlivosť 5 maloletým deťom a v konaní boli prezentované pochybnosti o jeho schopnosti postarať sa o dieťa v tak útlom veku ako je X.. S poukazom na zistený skutkový stav súd nepovažoval za potrebné rozhodovať o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, ktorá je vykonávaná v záujme maloletej X., preto konanie, ktoré sa začalo bez návrhu, zastavil.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada

mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.